

Vurdering af konsekvenser af lovforslag om Bedre fordeling i daginstitutioner og Obligatorisk læringstilbud til 1-årige børn i udsatte boligområder

Regeringen, Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti og Socialistisk Folkeparti indgik i maj 2018 en aftale om opgør med parallelsamfund. På Børne- og Socialministeriets område er der indgået to delaftaler: Bedre fordeling i daginstitutioner og Obligatorisk læringstilbud til 1-årige børn i udsatte boligområder.

Udkast til lovforslag for de to delaftaler er sendt i høring med frist den 6. august 2018. Begge lovforslag er vedlagt sagen.

Initiativerne i begge lovforslag er knyttet op på regeringens liste over ghettoer og udsatte boligområder og gælder kun for kommuner der er omfattet af listen. I henhold til almenboligloven beregner og offentliggør transport-, bygnings- og boligministeren hvert år den 1. december en liste over ghettoområder. Ishøj Kommune fremgår ikke af listen fra 1. december 2017. I forbindelse med regeringens strategi mod parallelsamfund foreslår regeringen at ghettokriterierne ændres. Regeringen offentliggjorde 1. marts 2018 en liste over de ghettoer og udsatte boligområder der vil være omfattet med de nye kriterier. Vejleåparken figurerer som udsat boligområde på ministeriets liste. Listen er vedlagt i bilag 1 og nuværende og forslag til nye kriterier er vist i bilag 2.

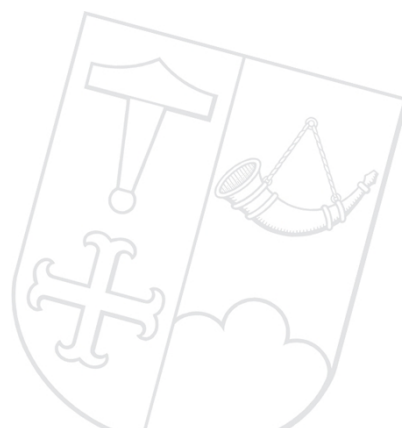
Bedre fordeling i daginstitutioner

Lovforslaget om Bedre fordeling i daginstitutioner som foreslås at træde i kraft den 1. januar 2020 indebærer, at der max må nyoptages 30 % børn fra et udsat boligområde i kommunens daginstitutioner i løbet af et kalenderår.

Børn, der ikke er bosat i udsatte boligområder, kan anvises pladser i daginstitutioner, der ligger i tilknytning til udsatte boligområder, hvis de samtidig får tilbudt en plads i en daginstitution, der ligger uden for et udsat boligområde. Forældrene kan fortsat selv søge pladser i institutioner beliggende i tilknytning til udsatte boligområder, hvis de ønsker det.

Som en del af lovforslaget er det foreslået, at Børne- og Socialministeren fastsætter regler om maksimal procentsats kan ændres hvis andelen af børn i alderen ml. 26 uger og indtil skolestart med bopæl i udsatte boligområder overstiger 20 % af den samlede gruppe af børn i kommunen af samme alder. Som det fremgår af nedensående tabel er 24 pct. af alle børn i Ishøj Kommune i alderen ml. 26 uger og indtil skolestart er bosat i Vejleåparken.

Antal børn 0-6-årige i Ishøj	2.045
Antal 0-6-årige med bopæl i Vejleåparken	496
Andel 0-6-årige med bopæl i Vejleåparken	24 %
Anm. Det samlede antal 0-6-årige i Ishøj er hentet fra Danmarks Statistik og gælder for 2. kvartal 2018, mens antallet af 0-6-årige med bopæl i Vejleåparken er hentet via Folkeregistret pr. 07.08.2018	

Det er endvidere foreslået, at Børne- og socialministeren fastsætter regler om dispensationsadgang.

Alt efter hvilke regler ministeren fastsætter om dispensationsadgang og maksimal procent-sats vurderer administrationen at konsekvenserne af kombinationen af de to bestemmelser kan betyde, at det ikke vil være muligt, at fylde de tre institutioner beliggende i Vejleåpar-ken op. Det vil kunne betyde, at de tre institutioner tømmes for børn mens der mangler plads i de øvrige daginstitutioner i kommunen. Hvis en institution langsomt tømmes for børn vil det blive sværere og sværere at tiltrække de dygtigste pædagoger og ledere og dermed også forældre der ønsker at deres børn optaget i institutionen.

De tre store institutioner i Vejleåparken er i 2018 normeret til samlet 359 normalpladser og 12 specialpladser. Det svarer til godt 30 % af kommunens normerede pladser. Da kommunen i forvejen er voldsomt pressede på kapacitet og børnetallet stiger vil der være risiko for, at kommunen får problemer med at opfylde pasningsbehovet og overholde pasningsgaran-tien.

Med lovforslaget foreslås det, at der etableres en omstillingspulje på i alt 204 mio. kr. hvor-fra der kan ydes lån til anlægsudgifter i forbindelse med kapacitetstilpasninger samt tilskud til at skærpe institutionernes profil. Til en sammenligning vil det koste i omegnen af 90 mio. kr. hvis Ishøj Kommune stod i en situation hvor der skulle etableres nye daginstitutionsplad-ser i stedet for de tre institutioner i Vejleåparken. Hertil kommer de arealmæssige udfordrin-ger.

Administrationen vurderer endvidere, at lovforslaget vil kunne medføre betydelige admini-strative udfordringer.

Rigtig mange forældre ønsker forståeligt nok en dagtilbudsplads tæt på deres bopæl. Lov-forslaget vil være et brud på det frie valg af dagtilbud for forældre med børn i udsatte bolig-områder. De mister hermed muligheden for at få en plads i et dagtilbud i deres eget bolig-område hvis der i forvejen er 30 % indskrevet fra området, selvom der er plads i dagtilbud-det.

Ifølge dansk såvel som international forskning er det kvaliteten i dagtilbuddet der er afgø-rende for at børnene klarer sig bedre – ikke placeringen af dagtilbuddet. Derfor er admini-strationen af den overbevisning, at løsningen på de udfordringer som regeringen ønsker at løse med lovforslaget i stedet skal findes i arbejdet med at skabe god kvalitet i daginstitutio-nerne inden for den gældende lovgivning. Det arbejde er Ishøj Kommunes daginstitutioner rigtig godt i gang med bl.a. understøttet af udviklingsarbejdet om kvalitet i dagtilbud og den nye dagtilbudslov.

Obligatorisk læringstilbud til 1-årige børn i udsatte boligområder

Lovforslaget om Obligatorisk læringstilbud i udsatte boligområder som foreslås at træde i kraft 1. juli 2019 indebærer, at alle børn med bopæl i et udsat boligområde som ikke er optaget i dagtilbud når de fylder 1 år, optages i et obligatorisk læringstilbud 25 timer om ugen i en daginstitution som Byrådet vurderer, kan understøtte barnets sproglige, sociale, personlige og kognitive udvikling samt demokratiske dannelse. Børnene i det obligatori-ske læringstilbud skal integreres i børnegruppen i daginstitutionen.

Det obligatoriske læringstilbud bliver gratis for forældrene (dog undtaget frokost og bleer) for forældrene. Det kan have den afledte virkning, at forældre, der i dag betaler for at have barn i dagtilbud, melder sig ud med det formål at få et gratis tilbud i 25 timer.

Byrådet skal fastsætte retningslinjer for det obligatoriske læringstilbud.

Lovforslaget indebærer endvidere, at Byrådet vil skulle træffe afgørelse om standsning af børneydelsen, hvis forældrene ikke overholder deres forpligtelse til at samarbejde om deres barns deltagelse i det obligatoriske læringstilbud.

Det foreslås endvidere, at forældre selv kan beslutte at forestå indsatsen under kommunens tilsyn.

Det vurderes, at der er mellem 15 – 20 1årige bosiddende i Vejleåparken som ikke går i dagtilbud. Et læringstilbud på 25 timer vil koste omkring 59.000 kr. pr. barn. Herudover vil lovforslaget betyde et væsentlig administrativt merarbejde.

Forskning viser, at børn der har gået i et dagtilbud af høj kvalitet, klarer sig bedre i skolen, har færre adfærdsproblemer og generelt trives bedre. Forskningen viser, at effekten især er stor hos udsatte børn. Selvom det er anbefalelsesværdigt, at børn går i dagtilbud finder administrationen, at lovforslaget er stigmatiserende over for borgere i udsatte boligområder.

Loven gælder for alle uanset baggrund, men borgere der bor i de boligområder der er på ministeriets liste over udsatte boligområder er ikke en grå ens masse. De er lige så mangfoldige og forskellige som resten af landets borgere og bør behandles som sådan. Lovforslaget stigmatiserer alle forældre i udsatte boligområder som forældre der ikke stimulerer læringen hos deres børn. Det er naturligvis ikke tilfældet.

Der allerede i dag er lovhjemmel til, at kommunerne kan træffe beslutning om, at et udsat barn indskrives i dagtilbud. En sådan beslutning træffes på baggrund af en faglig vurdering i de konkrete tilfælde.

BILAG 1: Liste over ghetoer og udsatte boligområder beregnet på baggrund af regeringens forslag til nye kriterier. Udgivet af regeringen 1. marts 2018

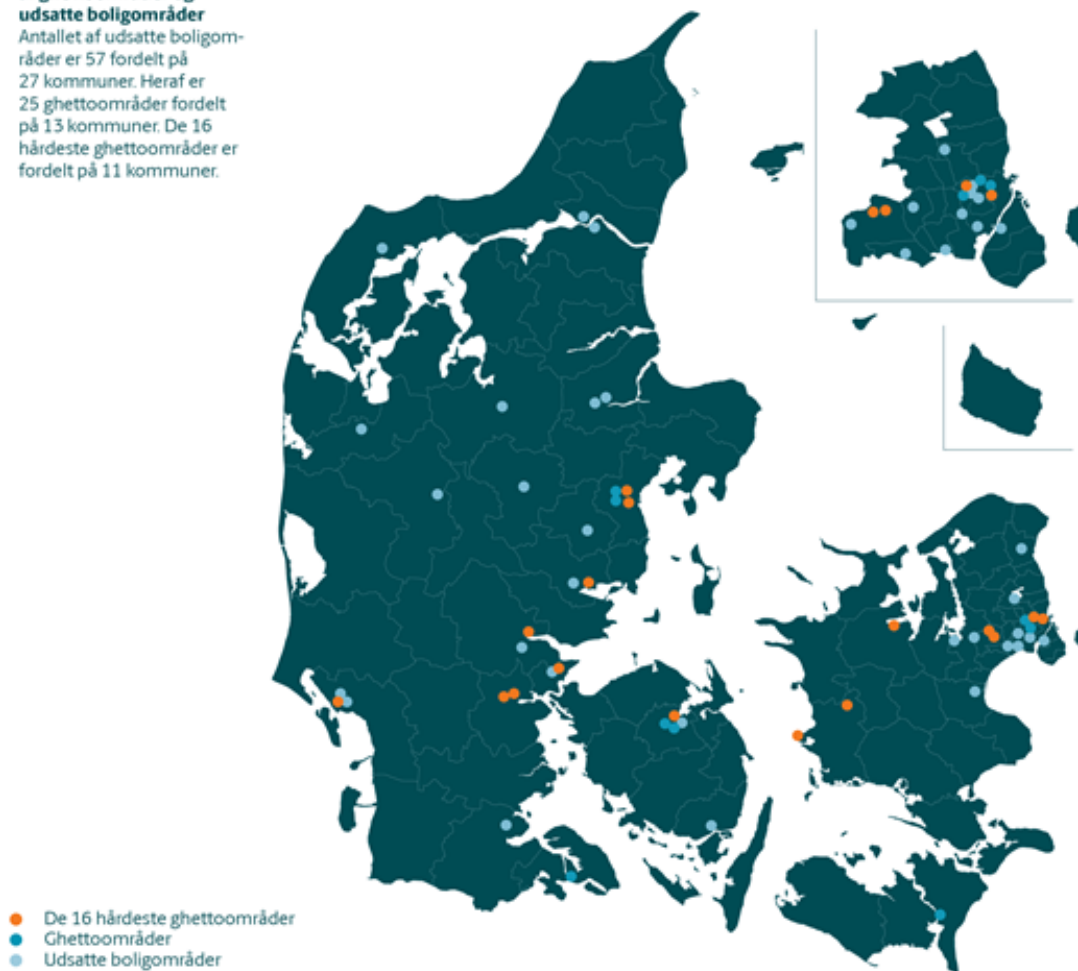
Her er ghettoerne og de udsatte boligområder

Regeringen

På kortet her kan man se den geografiske fordeling af ghettoområder og udsatte boligområder

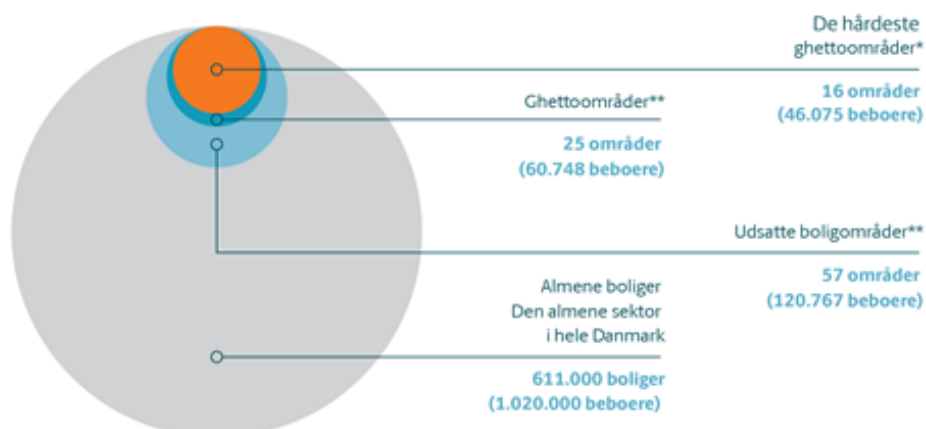
Geografisk fordeling af ghettoområder og udsatte boligområder

Antallet af udsatte boligområder er 57 fordelt på 27 kommuner. Heraf er 25 ghettoområder fordelt på 13 kommuner. De 16 hårdeste ghettoområder er fordelt på 11 kommuner.

Områder	Kommuner	Udsatte områder 2017 ny definition	Ghettoområder 2017 ny definition	De hårdeste ghettoområder
Lundtoftegade	København	X		
Aldersrogade	København	X	X	
Mjølnerparken	København	X	X	X
Sjælør Boulevard	København	X		
Akacieparken	København	X		
Gadelandet/Husumgård	København	X	X	
Tingbjerg/Utterslevhuse	København	X	X	X
Bispeparken	København	X	X	
Stærevej mv.	København	X		
Degnegården mv.	København	X		
Hørgården	København	X		
Brøndby Strand	Brøndby	X		
Værebroparken	Gladsaxe	X		
Hedemarken	Albertslund	X		
Tåstrupgård	Hoje Taastrup	X	X	X
Charlotteager	Hoje Taastrup	X		
Gadehavegård	Hoje Taastrup	X	X	X
Vejleåparken	Ishøj	X		
Nivåhøj	Fredensborg	X		
Karlemoseparken	Køge	X		
Rønnebærparken/Æblehaven	Roskilde	X		
Agervang	Holbæk	X	X	X
Ringparken	Slagelse	X	X	X
Motalavej	Slagelse	X	X	X
Lindholm	Guldborgsund	X	X	
Solbakken mv.	Odense	X	X	
Ejerslykke	Odense	X		
Korsløkkeparken Øst	Odense	X	X	
Vollsmose	Odense	X	X	X
Byparken/Skovparken	Svendborg	X		
Nørager/Søstjemevej mv.	Sønderborg	X	X	

Præstebakken/Syrenparken	Esbjerg	X		
Stengårdsvej	Esbjerg	X	X	X
Hedelundgårdparken	Esbjerg	X		
Høje Kolstrup	Aabenraa	X		
Korskærparken	Fredericia	X	X	X
Søndermarksvej mv.	Fredericia	X		
Sønderbro	Horsens	X		
Sundparken	Horsens	X	X	X
Munkebo	Kolding	X	X	X
Skovvejen/Skovparken	Kolding	X	X	X
Finlandsparken	Vejle	X	X	X
Løget By	Vejle	X		
Holtbjerg	Herning	X		
Trekanten	Holstebro	X		
Glarbjergvej-området	Randers	X		
Gammel Jennumparken	Randers	X		
Resedavej/Nørrevang II	Silkeborg	X		
Højvængen	Skanderborg	X		
Bispehaven	Aarhus	X	X	X
Skovgårdsparken	Aarhus	X	X	
Gellerupparken/Toveshøj	Aarhus	X	X	X
Langkærparken	Aarhus	X	X	
Havrevej	Thisted	X		
Ellekonebakken	Viborg	X		
Løwængen	Aalborg	X		
Sebbersundvej mv.	Aalborg	X		

Strategiens afgrænsning af boligområder

* Ghettoområder på ghettolisten i de sidste 4 år

** Beregnet på baggrund af forslag til nye kriterier, jf. boks 4 og med data for 2017

Kilde: Trafik-, Bygge og Boligstyrelsen (afrundende tal for hele den almene boligsektor).

BILAG 2: Nuværende kriterier for ghettoområder og forslag til nye kriterier for ghettoområder og udsatte boligområder

Liste over ghettoområder pr. 1. december 2017¹

I henhold til almenboligloven beregner og offentliggør transport-, bygnings- og boligministeren hvert år den 1. december en liste over ghettoområder. Listen omfatter almene boligområder med mindst 1.000 beboere, der opfylder mindst 3 af følgende 5 kriterier:

1. Andelen af 18-64 årige uden tilknytning til arbejdsmarkedet eller uddannelse overstiger 40 pct. (gennemsnit for de seneste 2 år).
2. Andelen af indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande overstiger 50 pct.
3. Antal dømte for overtrædelse af straffeloven, våbenloven eller lov om euforiserende stoffer overstiger 2,70 pct. af beboere på 18 år og derover (gennemsnit for de seneste 2 år).
4. Andelen af beboere i alderen 30-59 år, der alene har en grunduddannelse (inkl. uoplyst uddannelse), overstiger 50 pct. af samtlige beboere i samme aldersgruppe.
5. Den gennemsnitlige bruttoindkomst for skattepligtige i alderen 15-64 år i området eksklusive uddannelsessøgende er mindre end 55 pct. af den gennemsnitlige bruttoindkomst for samme gruppe i regionen.

På listen pr. 1. december 2017 er der 22 boligområder. Ishøj figurerer ikke på listen.

Regeringens forslag til nye kriterier for ghettoområder og udsatte boligområder²

I forbindelse med regeringens strategi mod parallelsamfund er det regeringens opfattelse, at ghettokriterierne bør opdateres og konsolideres. Det skal gøre kriterierne mere robuste og sikre, at regeringens indsatser rettes mod de rigtige områder. Regeringen foreslår, at et udsat boligområde/ghettoområde fremover karakteriseres som et fysisk sammenhængende alment boligområde med mindst 1.000 beboere, som opfylder nedenstående kriterier.

Udsatte boligområder opfylder mindst 2 af nedenstående 5 kriterier:

1. Andelen af indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande overstiger 50 pct.
2. Andelen af beboere i alderen 18-64 år, der er uden tilknytning til arbejdsmarkedet eller uddannelse, overstiger 40 pct.
3. Antallet af dømte for overtrædelse af straffeloven, våbenloven eller lov om euforiserende stoffer overstiger 2,7 pct. af antallet af beboere.

¹ Kilde: Transport-, bygnings- og boligministeren 1. december 2017. Liste over ghettoområder pr. 1. december 2017 (Notat).

² Kilde: <https://www.regeringen.dk/nyheder/ghettoudspil/definition-ghetto-og-udsatte-boligomraader/>

4. Andelen af beboere i alderen 30-59 år, der alene har en grundskoleuddannelse, overstiger 60 pct.³
5. Den gennemsnitlige bruttoindkomst i alderen 15-64 år i området eksklusive uddannelsessøgende udgør mindre end 55 pct. af den gennemsnitlige bruttoindkomst for samme gruppe i regionen.

Ghettoområder står på listen over udsatte boligområder og opfylder:

1) Mindst to af de tre oprindelige ghettokriterier om:

- a. antal dømte på over 2,7 pct.
- b. andel uden for arbejdsmarked eller uddannelse på over 40 pct.
- c. andel af indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande på over 50 pct.

ELLER

2) Andel af indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande på over 60 pct.

Med forslaget til de nye kriterier fremgår Ishøj af listen som udsat boligområde.

³ Uddannelsesdata vedr. "kun grundskole" er baseret på uddannelsesdata, hvor der kun medtages uddannelser, som er taget eller godkendt i Danmark. Kriterieværdien er samtidig hævet fra 50 til 60 pct. i forhold til den hidtidige definition.